

ਗਊਮੁਖਾ-ਸ਼ੇਰਮੁਖਾ

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜਸੂਜਾ

ਪਾਤਰ :

ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ
ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ
ਚੋਪੜਾ ਸਾਹਿਬ
ਸੁਦਰਸ਼ਨ

ਪਹਿਲੀ ਝਾਕੀ

ਬਜ਼ਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸੀਨ

ਚੋਪੜਾ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਤੁਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫੇਰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਖਲੋ ਕੇ ਗੱਲੀ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਚੋਪੜਾ ਸਾਹਿਬ ਇੱਕ ਅੱਧਰੜ ਉਮਰ ਦਾ ਆਦਮੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪੈਂਟ ਪਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈਟ ਹੈ। ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਕਰੜ-ਬਰੜੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਤੇ ਸਾਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਜਗਾ ਕੁ ਮੈਲੀ ਪੱਗ, ਕਮੀਜ਼ ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਪਜ਼ਾਮਾ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਚੋਪੜਾ : ਤੁਸੀਂ ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਬੜੇ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਓ। ਦੇਖੋ ਨਾ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਘਸੀਟੀ ਲਿਜਾਂਦੇ ਓ।

ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : (ਅਣਸੁਣੀ ਕਰਕੇ) ਅੱਹ ਦੇਖੋ ਨਾ, ਜੀਹਦਾ ਸਬਜ਼ ਰੰਗ ਦਾ ਛੱਜਾ ਏ। ਗਾਲੀ ਵੱਲ ਦੋ ਬਾਰੀਆਂ ਨੇ। ਛੱਜੇ ਤੇ ਖਲੋ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਬੱਸ ਫਰਨ-ਫਰਨ ਹਵਾ ਆਉਂਦੀ ਏ।

ਚੋਪੜਾ : ਬੜੇ ਡਾਢੇ ਓ ! ਮੈਂ ਅਰਜ਼ ਪਿਆ ਕਰਨਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਸੌਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ। ਤੁਹਾਡੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਤੇ ਨਾਲੁ ਆ ਗਿਆ।

ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਇਹ ਗੱਲ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿਓ। ਮੈਂ ਸਭ ਜਾਣਨਾਂ। ਚੀਜ਼ ਐਹੋ, ਜਿਹੀ ਲੈ ਕੇ ਦਿਆਂਗਾ ਜਿਹੜਾ ਯਾਦ ਪਏ ਕਰੋਂ। ਤੁਸੀਂ ਚੱਲੋ ਤਾਂ ਸਹੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਕਾਨ ਦਿਖਾ ਲਿਆਵਾਂ।

ਚੋਪੜਾ : ਮਗਰ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਏ।

ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਤੁਸੀਂ ਅੰਦਰੋਂ ਮਕਾਨ ਵੇਖੋਗੇ ਫੇਰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕੀ ਚੀਜ਼ ਏ। ਰੀਝ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਮਕਾਨ ਏ। ਵੈਸੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਓ ਮੂੰਹੋਂ ਮੰਗੀ

ਤਾਂ ਮੌਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਤੁਸੀਂ ਬੇਫ਼ਿਕਰ ਰਹੋ ਕੀਮਤ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਆਪੇ
ਗੱਲ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ। ਵੈਸੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਜ਼ਰਾ ਅੜਬ ਜਿਹੀ
ਐਂਤ। ਕੁਝ ਸਮਝਾਣਾ ਬੁਝਾਣਾ ਈ ਪਵੇਗਾ। ਉਹਨੇ ਤਾਂ ਮਕਾਨ ਨੂੰ ਜਾਨ
ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਪਿਆਰਾ ਰੱਖਿਐ।

ਚੋਪੜਾ : ਇਹ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣੋ।

ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਡਿਊਟੀ ਹੋਈ। ਦਲਾਲੀ
ਕਿਸ ਗੱਲ ਦੀ ਲੈਣੀ ਏਂ?

(ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।)

ਢੂਜੀ ਝਾਕੀ ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ ਦੇ ਮਕਾਨ ਦੀ ਬੈਠਕ

ਕਮਰੇ ਦੀ ਸਜਾਵਟ ਤੋਂ ਦਰਮਿਆਨੇ ਮੇਲ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹਾ ਫਰਨੀਚਰ, ਪਰ ਸਾਫ਼। ਸਾਹਮਣੀ ਕੰਧ ਦੀ
ਅੰਗੀਠੀ 'ਤੇ ਕੁਝ ਕਿਤਾਬਾਂ ਆਇਕ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਮੰਜਾ ਡੱਠਾ ਹੋਇਆ
ਹੈ ਤੇ ਦੋ ਕੁਰਸੀਆਂ ਹਨ। ਪਰਦਾ ਉੱਠਣ 'ਤੇ ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ ਕਮਰੇ
ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਕੇ ਰੱਖਦੀ ਨਜ਼ਰ
ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਾਲੀ ਅੱਧਰੜ ਉਮਰ ਦੀ ਜਨਾਨੀ
ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਲੱਗੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਹਿਰਾਵਾ ਬਹੁਤ ਹੀ
ਸਾਦਾ ਜਿਹਾ ਹੈ।

ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ: (ਅੰਗੀਠੀ ਤੇ ਪਈਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੂੰਜਦੀ ਹੋਈ) ਨੂੰ। ਗੋਡੇ-ਗੋਡੇ ਘੱਟਾ
ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਏ ਕਿਤਾਬਾਂ 'ਤੇ..... ਸੁਦਰਸ਼ਨ ..... ਸੁਦਰਸ਼ਨ....।
(ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਇੱਕ 17-18 ਵਰ੍਷ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।)

ਸੁਦਰਸ਼ਨ : ਦੱਸ ਸ਼ਾਈ।

ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ: ਬੇਟਾ ਤੂੰ ਇਹ ਆਪਣਾ ਕਮਰਾ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ? ਵੇਖੋ ਨਾ, ਕਿਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਘੱਟੇ ਨਾਲ ਲੱਥ-ਪੱਥ ਹੋਈਆਂ ਪਈਆਂ ਨੇ।

ਸੁਦਰਸ਼ਨ : ਸ਼ਾਈ, ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਈ ਬਜ਼ਾਰੋਂ ਆਉਣਾਂ ਪਿਆ।

ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ: ਹੱਛਾ, ਮੈਨੂੰ ਚੇਤਾ ਈ ਤਾਂ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਘਰ ਦੀਆਂ ਸਫ਼ਾਈਆਂ
ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਮੱਤ ਮਾਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਤਾ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿਓ
ਤਾਂ ਘੱਟੇ-ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਹੁਲੀਆਂ ਈ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਏ।

ਸੁਦਰਸ਼ਨ : ਪਰ ਸ਼ਾਈ, ਤੂੰ ਵੀ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਈ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਲੱਗੀ ਰਹਿਣੀ ਏਂ।

- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ:** ਐਵੇਂ ਈ ਲੱਗੀ ਰਹਿਨੀ ਆਂ ? ਜਗ ਕੋਠੇ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਤਾਂ ਵੇਖ ਕਮਰੇ ਦਾ ਫਰਸ਼ ਲਿਸ਼ਕਾਂ ਮਾਰਦਾ ਏ। ਵੇਖ ਕੇ ਤਬੀਅਤ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਏ।..... ਪਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਿਰ 'ਹਸਾਨ ਕਰਨੀ ਆਂ? ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਨੀ ਆਂ। (ਬੂਹਾ ਖੜਕਦਾ ਹੈ।)
- ਸੁਦਰਸ਼ਨ :** ਝਾਈ, ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਦਲਾਲ ਆਇਆ ਈ।
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ:** (ਮੱਥੇ ਵੱਟ ਪਾ ਕੇ) ਫੇਰ ਆ ਧਮਕਿਐ। ਇਹਨਾਂ ਦਲਾਲਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਜੀਅ ਸਾਡਿਐ। ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਦਿਮਾਗਾ ਚੱਟਣ ਆਇਆ ਈ ਰਹਿੰਦੈ। (ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ)
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ :** ਨਮਸਤੇ ਭੈਣ ਜੀ।
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ:** (ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ) ਤੂੰ ਭਰਾਵਾ ਫੇਰ ਆ ਗਿਆਏ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰੀ ਕਹਿ ਚੁੱਕੀ ਆਂ, ਮੈਂ ਮਕਾਨ ਨਹੀਂ ਵੇਚਣਾ, ਨਹੀਂ ਵੇਚਣਾ। ਕੋਈ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਏ? ਕੋਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਏ?
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ :** ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸੁਣਦੇ ਈ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਕਾਨ ਵੇਚ ਦਿਓ। ਤੁਸੀਂ ਵੇਚੋ, ਨਾ ਵੇਚੋ, ਤੁਹਾਡੀ ਦੌਲਤ ਏ। ਹਾਂ, ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਕੰਮ ਆ ਸਕਾਂ, ਤੁਹਾਡੀ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਾਂ ਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਆਂ।
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ:** (ਜਗ ਸਾਂਤ ਹੋ ਕੇ) ਤਾਂ ਫੇਰ ਹੋਰ ਕੀ ਗੱਲ ਏ?
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ :** ਭੈਣ ਜੀ, ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ.... (ਰੁਖ ਪਲਟ ਕੇ) ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਈ ਏ, ਮੈਂ ਕਰੋਲ ਬਾਗਾ ਰਹਿਨਾਂ। ਤੁਹਾਡੀ ਦਇਆ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਮਕਾਨ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਏ। ਸਾਡੇ ਦੋ ਕਮਰਿਆਂ ਦੇ ਫਰਸ਼ ਟੁੱਟ ਗਏ ਨੇ ਤੇ ਉਹ ਹੁਣ ਨਵੇਂ ਬਣਵਾਣੇ ਨੇ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਭਰਜਾਈ ਨਾਲ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਬੈਠਾ ਕਿ ਭੈਣ ਹੁਰਾਂ ਦੇ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਫਰਸ਼ ਬੜੇ ਸੋਹਣੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਨੇ। ਉਹ ਹੁਣ ਰੋਜ਼ ਮੇਰੇ ਕੰਨ ਖਾਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਏ ਕਿ ਚੱਲ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਦਿਖਾ ਲਿਆਵੇ ਤੇ ਓਹੋ-ਜਿਹੇ ਫਰਸ਼ ਆਪਾਂ ਵੀ ਬਣਵਾਈਏ।
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ:** ਭਰਾਵਾ, ਮੈਂ ਇਹ ਮਕਾਨ ਬੜੀ ਰੀਝ ਨਾਲ ਬਣਵਾਇਐ। ਆਪ ਸਾਹਮਣੇ ਖਲੋ ਕੇ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਫਰਸ਼ ਬਣਵਾਏ ਸਨ। ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਉ ਜੀ ਨੂੰ ਘਰ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਬੜਾ ਸੌਕ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ :** ਜੀ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਸਭ ਜਾਣਨਾਂ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੜੇ ਤਲਕਾਤ ਸਨ। ਕਿਹੀ ਰੀਝ ਨਾਲ ਮਕਾਨ ਬਣਵਾਇਆ ਸਾਨੇ ਪਰ ਵਿਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭੋਗਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਹੱਛਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਾਲ-ਬੱਚੇ

ਰਾਜੀ ਰਹਿਣ। ਹੁਣ ਕਾਕਾ ਵੀ ਸਿਆਣਾ ਹੋ ਗਿਆਏ ..... ਕੀ ਨਾਂ ਏ
ਤੇਰਾ ਬੇਟਾ ?

ਸੁਦਰਸ਼ਨ : ਜੀ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ।

ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਕਿਹੜੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਏਂ ਹੁਣ?

ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ : ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਤਾਂ ਐਤਕੀ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਕਰ ਗਿਆਏ। ਫਸਟ ਡਵੀਜ਼ਨ ਲਈ
ਸੁ।

ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਸ਼ਾਬਾਸ਼, ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ! ਤਾਂ ਤੇ ਭੈਣ ਜੀ, ਮੁਬਾਰਕ ਹੋਵੇ। ਸੱਚੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ
ਹੋਈ ਏ। ਆਖਰ ਮੇਰੇ ਦੇਸਤ ਦਾ ਲੜਕਾ ਏ। ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ ਕੇ
ਵੇਖੋ, ਇੰਨੀ ਖੁਸ਼ੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੋਣੀ ਜਿੰਨੀ ਮੈਨੂੰ ਹੋਈ ਏ।

ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ : ਕਾਕਾ ਜਾਹ। ਮਾਮਾ ਜੀ ਜੋਗਾ ਸਰਬਤ ਲੈ ਆ।

ਸੁਦਰਸ਼ਨ : ਹੱਛਾ ਝਾਈ। (ਜਾਂਦਾ ਹੈ।)

(ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਚੁਪ)

ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਈ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹਦੇ ਬਾਉ ਜੀ ਗੁਜਰੇ ਨੇ।

ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ : ਉਦੋਂ ਇਹ ਅੱਠ ਕੁ ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ।

ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਹੁਣ ਮੁੰਡਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਹੋਇਆ ਏ, ਫੇਰ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪਾਸ ਕਰ ਗਿਆ ਏ।
ਅੱਜ ਇਹਦੇ ਬਾਉ ਜੀ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਵੇਖ ਕੇ ਕਿੰਨਾ ਬੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ।

ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ : (ਠੰਢਾ ਸਾਹ ਭਰ ਕੇ) ਹੱਛਾ ਭਰਾਵਾ, ਕਿਸਮਤ ਦੀ ਲਿਖੀ ਨੂੰ ਕੌਣ ਮੋੜ
ਸਕਦਾ ਏ? ਅਥੇ ਰਾਈ ਘਟੇ ਨਾ ਤਿਲ ਵਧੇ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਕਰਤਾਰ।

ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਅਫਸੋਸ ਈ ਹੁੰਦਾ ਏ।

ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ : ਹੱਛਾ। ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਸਭੇ ਕੁਝ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਸਮਝੋ ਬਦਕਿਸਮਤ ਉਹ
ਜੋ ਇਸ ਵਸਦੀ ਵਾੜੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ।

ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੜੇ ਅੱਛੇ ਤਲਕਾਤ ਸਨ ਜੀ। ਮੇਰੇ ਜਮਾਤੀ
ਸਨ। 'ਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹੇ, ਕੱਠੇ ਖੇਡੇ। ਬੜੇ ਮਿਲਣਾਰ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਆਦਮੀ
ਸਨ। (ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਗਲਾਸ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।)

ਸੁਦਰਸ਼ਨ : ਲਉ ਸਰਦਾਰ ਜੀ, ਸਰਬਤ ਦਾ ਗਲਾਸ ਫੜ ਲਓ।

ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ : ਲਉ ਜੀ, ਪੀਓ।

ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : (ਗਲਾਸ ਫੜਦਾ ਹੋਇਆ) ਤੁਸਾਂ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਈ ਖੇਚਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਭੈਣ
ਜੀ।

ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ : ਲਓ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਖੇਚਲ ਹੁੰਦੀ ਏ।

(ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਰਬਤ ਪੀਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਗਲਾਸ ਖਾਲੀ ਕਰ ਕੇ ਵਾਪਸ ਦੇਂਦਾ ਹੈ।)

- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਲੈ ਕਾਕਾ, ਗਲਾਸ ਫੜ ਲੈ ।
 ਸੁਦਰਸ਼ਨ : ਹੋਰ ਲਿਆਵਾਂ ਜੀ ?
 ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਨਹੀਂ ਕਾਕਾ ਬੱਸ । ..... (ਗਲਾ ਸਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ) ਤੇ ਹੁਣ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਕਾਲਜ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਓ?
 ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ : ਬਸ ਸੋਚੀ ਪਈ ਹੋਈ ਆਂ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਕਰਾਂ । ਅੱਗੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਖਰਚ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਚਾਹੀਦਾ ਏ । ਇੱਕੋ ਮਕਾਨ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਈ ਆਉਂਦਾ ਏ ਨਾ ।
 ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਭੈਣਾਂ, ਵੱਡੇ ਸਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਪੀੜਾਂ, ਉੱਚੇ ਦਰਜੇ ਦੀਆਂ ਪੜ੍ਹਾਈਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਵੀ ਕਿਹੜੀਆਂ ਅਸਾਨ ਨੇ । ਖਰਚ ਕਰ-ਕਰ ਕੇ ਮੁੰਹ ਫਿਰ ਜਾਂਦੇ । ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਮੇਰੀ ਰਾਇ ਪੁੱਛੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਖਾਂਗਾ ਕਿ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿਓ ।
 ਸੁਦਰਸ਼ਨ : ਝਾਈ ਇਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਏ ।
 ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ : ਕੰਮ ਕਾਰ ਦੀ ਤੈਨੂੰ ਅਜੇ ਕੀ ਸਮਝ ਏ । ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਹੈਗਾ ਏਂ ।
 ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਦੇਖੋ ਨਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਅਕਲ ਦਿੱਤੀ ਏ । ਕਿਸ ਲਈ? ਸੋਚਣ ਸਮਝਣ ਲਈ । ਆਖਰ ਤੁਸਾਂ ਈ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਨਾਣੀ ਏ, ਤੁਸਾਂ ਈ ਇਹਨੂੰ ਰਾਹੇ ਪਾਣਾ ਏ, ਤੁਸਾਂ ਈ ਇਹਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨੀ ਏ । ਮੇਰੀ ਰਾਇ ਤਾਂ ਇਹੋ ਏ, ਤੁਹਾਡਾ ਸਰਵਨ ਪੁੱਤਰ ਏ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਡਰੋ ਨਾ । ਮੁੰਡਾ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂ ਆਪੇ ਜਾਚ ਆਉਂਦੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਅਥੇ ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਭਿੱਜੇ ਕੰਬਲੀ ਤਿਉਂ-ਤਿਉਂ ਭਾਗੀ ਹੋਏ ।
 ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ : ਕਿਉਂ ਸੁਦਰਸ਼ਨ, ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਵਿਹਾਰ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਜਾਵੇਂ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਈ ਏ ।
 ਸੁਦਰਸ਼ਨ : ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਆਖੋ ।
 ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਵਿਹਾਰ ਕਾਰ ਲਈ ਆਖਰ ਰੁਪੈ ਦੀ ਤਾਂ ਲੋੜ ਏ । ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਮਕਾਨ ਵੇਚਣ ਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪੰਜਤਾਲੀ ਕੁ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵੱਟਿਆ ਈ ਜਾਵੇਗਾ ।
 ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ : (ਤਿੜ ਕੇ) ਪੰਜਤਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ? ਭਰਾਵਾ ਤੂੰ ਤਾਂ ਕਮਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਏ । ਅਜੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਇੱਕ ਦਲਾਲ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦੁਆਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਮਿੰਨਤਾਂ ਵੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ।

- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਪੈਰ ਹੋ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ ਏ।
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ : ਮੈਂ ਤਾਂ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪੈਸਾ ਵੀ ਘੱਟ ਵੱਟਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : (ਜਗ ਮੁੜ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੋਇਆ) ਹਾਂ ਸੱਚ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਯਾਦ ਆਈ। ਤੁਹਾਡੇ ਮਕਾਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੂਹ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਨਾ?
- ਸੁਦਰਸ਼ਨ : ਆਹੋ ਜੀ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਤਦੇ ਹੀ ਲੋਕੀਂ ਸੱਚ ਆਖਦੇ ਨੇ ਖੂਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲਾ ਮਕਾਨ ਵੀ ਨਹਿਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਏ।
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ : ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਖੂਹ ਕਦੇ ਦਾ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਏ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਫੇਰ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ? ਉਹਨਾਂ ਅਸਰ ਤਾਂ ਹੁੰਦਾ ਏ ਨਾ। ਖੂਹਾਂ 'ਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿੰਨ ਭੂਤ ਤੇ ਚੁੜੇਲਾਂ ਦਾ ਵਾਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਨਾਂ ਐਸੇ ਲਈ ਤੁਸਾਂ ਇਸ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ।
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ : ਇਥੋਂ ਸੁੱਖ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵਾਕਿਆ ਈ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ। ਜਦੋਂ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਬਾਊ ਗੁਜ਼ਰਿਆ ਏ, ਅਜੇ ਮਕਾਨ ਬਣਿਆਂ ਸਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : (ਜਾਂਦਾ-ਜਾਂਦਾ) ਤੁਸੀਂ ਛਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ। ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਊ ਹੁਰਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਬੜੇ ਤਲਕਾਤ ਸਨ। ਮੇਰਾ ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਹੋਇਆ।
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ : ਕਿਉਂ ਸੁਦਰਸ਼ਨ! ਫੇਰ ਮਕਾਨ ਵੇਚ ਦਈਏ?
- ਸੁਦਰਸ਼ਨ : ਜਿਵੇਂ ਤੇਰੀ ਮਰਜ਼ੀ ਝਾਈ ਪਰ ਉਹ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭੂਤ ਤੇ ਚੁੜੇਲਾਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ। ਮੈਨੂੰ ਭਰ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪਿਐ।
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ : ਹਟ ਕਮਲਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤੇ। ਜਵਾਨ ਪੁੱਤ ਹੋ ਕੇ ਡਰੀਦਾ ਏ? ..... ਹਾਂ ਸੱਚ, ਤੇਰੀ ਇੰਟਰਵੀਊ ਦਾ ਕੀ ਬਣਿਆ?
- ਸੁਦਰਸ਼ਨ : ਅਜੇ ਕੀ ਪਤਾ ਪਰ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲੇ। ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਅੱਠ ਜਣੇ ਰੱਖਣੇ ਨੇ ਤੇ ਪੰਜਾਹ ਮੁੰਡੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਵਿੱਚ ਕਈ ਬੀ.ਏ. ਪਾਸ ਵੀ ਸਨ।
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ : ਤਾਂ ਸ਼ਰਨ ਠੀਕ ਕਹਿੰਦਾ ਏ। ਮਕਾਨ ਵੇਚ ਕੇ ਤੂੰ ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰ ਲੈ। ਪਰ ਕਾਹਦਾ ਕਰੋਂਗਾ?
- ਸੁਦਰਸ਼ਨ : ਜਿਹੜਾ ਤੂੰ ਆਖੋਂ, ਝਾਈ।
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ : ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਖੱਟਣ-ਕਮਾਣ ਲੱਗ ਪਵੇਂਗਾ ਤਾਂ ਹੋਰ ਬਥੇਰੇ ਮਕਾਨ ਲੈ ਲਵੇਂਗਾ। ਫੇਰ ਤੇਰਾ ਵਿਆਹ ਵੀ ਕਰ ਦਿਅਂਗੀ ਤੇ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਛਣਕਦੀ-ਮਣਕਦੀ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਵੀ ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਰਾਦਾਂ ਵੇਖ ਲਵਾਂਗੀ।

ਸੁਦਰਸਨ : (ਸਰਮਾਂਦਾ ਹੋਇਆ) ਹੱਛਾ ਝਾਈ, ਅਜੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਾਰ ਤੇ ਬਣੇ।
 ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ: ਹੱਛਾ, ਕਦੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੇਰੀ ਵੀ ਸੁਣੇਗਾ ਹੀ। ਐਹੋ-ਜਿਹੀ ਸੁਹਣੀ ਸਜਾਈ ਨੂੰ ਲਿਆਵਾਂਗੀ ਜਿਹੜੀ ਅੰਦਰ ਬੈਠੇ ਤੇ ਬਾਹਰ ਪਿਆ ਚਾਨਣ ਹੋਵੇ। ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਘਰ ਨਿੱਕੇ ਜਿਹੇ ਪੋਤਰੇ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਖਿਡਾਂਦੀ ਨਾ ਥੱਕਾਂਗੀ। ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋਈ ਸੁੱਖ ਦਾ ਝੂਟਾ ਲਿਆਵੇਗਾ।

(ਬੂਹਾ ਖੜਕਦਾ ਹੈ ।)

ਸੁਦਰਸਨ : ਮੇਰਾ ਬਿਆਲ ਏ ਸਰਨ ਸਿੰਘ ਆ ਗਿਆ ਏ।
 ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : (ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੋਇਆ) ਜੀ ਹਾਂ, ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਬਿਆਲ ਏ। ਮੈਂ ਈ ਆਂ। (ਉੱਚੀ) ਲੰਘ ਆਓ ਅੰਦਰ, ਚੋਪੜਾ ਸਾਹਿਬ। (ਚੋਪੜਾ ਸਾਹਿਬ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ।)
 ਚੋਪੜਾ : ਨਮਸਤੇ ਜੀ।
 ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ: ਨਮਸਤੇ ਜੀ। ਆਉ ਬੈਠੋ।
 ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਲਉ ਜੀ ਚੋਪੜਾ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਸਾਡੀ ਭੈਣ ਹੁਗਾਂ ਦਾ ਮਕਾਨ ਜੇ। ਇਹ ਬੈਠਕ ਦਾ ਕਮਰਾ ਏ, ਤੇ ਆਂਹ ਵੇਖੋ ਨਾ, ਇਹਦੇ ਪਿੱਛੇ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਡਿੱਢੀ ਏ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਮਰਾ। ਮਕਾਨ ਸੋਲਾਂ ਗਜ਼ ਲੰਮਾ ਤੇ ਛੇ ਗਜ਼ ਚੌੜਾ ਜੇ।
 ਚੋਪੜਾ : ਹੁੰ। ਤੂਲ ਸੋਲਾਂ ਗਜ਼, ਅਰਜ਼ ਛੇ ਗਜ਼।
 ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਝਾਈ ਮੰਜ਼ਲਾਂ ਜੇ, ਤੇ ਚੀਜ਼ ਐਸੀ ਕਿ ਵੇਖਿਆਂ ਭੁੱਖ ਲਹਿੰਦੀ ਏ।
 ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ: ਜੀ ਮੈਂ ਇਹ ਮਕਾਨ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੀਝ ਨਾਲ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ਨੀਂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਗਜ਼, ਰੋੜੀ ਕੁੱਟੀ ਹੋਈ ਏ ਤੇ ਫਰਸ ਐਹੋ ਜਿਹੇ ਨੇ ਕਿ ਵਿੱਚੋਂ ਮੂੰਹ ਪਿਆ ਦਿਸਦੈ। (ਉੱਪਰਲਾ ਕਮਰਾ ਤਾਂ ਖਾਸ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।)
 (ਚੋਪੜਾ ਉੱਠ ਕੇ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਕੰਧਾਂ ਵੱਲ, ਛੱਤ ਵੱਲ ਤੇ ਬਾਹਰ ਵੇਖਦਾ ਏ।)
 ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਜਾਹ ਕਾਕਾ, ਉੱਪਰਲੇ ਕਮਰੇ ਵੀ ਬਾਉ ਹੁਗਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾ ਲਿਆ।
 ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ: ਕੀਮਤ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ ਉੰਹਾਂ ਭਰਾਵਾ?
 ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਮੈਂ ਤਾਂ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਈ ਕਿਹਾ, ਉਹ ਤਾਂ ਓਥੇ ਈ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਤੁਰ ਤਾਂ ਸਰੀ, ਭੈਣ ਹੁਗਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਲਵਾਂਗਾ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਰਿਆਇਤ ਕਰ ਈ ਦੇਣਗੇ।

- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ: ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਘੱਟ ਲੈਣ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਹੁਣ ਉਹਨੂੰ ਨਾਲ ਤੇ ਲਿਆਉਣਾ ਸੀ ਨਾ। ਕੰਮ ਜੁ ਮੁਕਾਣਾ ਹੋਇਆ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਥੋਂ ਪੁੱਛੋ ਬਿਨਾਂ ਈ ਸੰਤਾਲੀ-ਅਠਤਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਏ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਟਾਲਣ ਥੋੜਾ ਲੱਗੇ ਓ। ਨਾਲੋਂ ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਅਜੇ ਮੰਨ ਗਿਆ।
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ: ਭਰਾਵਾ, ਕੋਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਏ? ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਘੱਟ ਵੱਟਦੀ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਚੱਲੋ ਕੋਸ਼ਲ ਕਰਨਾ ਵਾਂ, ਸਾਢੇ ਸੰਤਾਲੀ-ਅਠਤਾਲੀ 'ਤੇ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਆਉਂਦਾ ਏ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅੰਦਰ ਚਲੋ ਜਾਣਾ ਮੈਂ ਗੱਲ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ।
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ: ਅਠਤਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਆਖੀਂ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਮੈਂ ਤਾਂ ਜੀ ਆਪਣੀ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਲਾਵਾਂਗਾ ਹੀ। ਲਓ ਉਹ ਆਗੇ ਜੇ.... ਤੁਸੀਂ ਅੰਦਰ..... (ਚੋਪੜਾ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ)
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਆਓ, ਚੋਪੜਾ ਸਾਹਿਬ ! ਆਓ। ਵੇਖ ਆਏ ਓ?
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ: ਹੱਛਾ ਭਰਾਵਾ, ਤੁਸੀਂ ਗੱਲ ਬਾਤ ਕਰੋ ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਆਉਣੀ ਅੰਨ੍ਹੀਂ। ਆਸੁਦਰਸ਼ਨ ਗੱਲ ਸੁਣ ਮੇਰੀ (ਦੋਵੇਂ ਅੰਦਰ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ)।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਕਿਉਂ ਚੋਪੜਾ ਸਾਹਿਬ ? ਮਕਾਨ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਫਸਟ ਕਲਾਸ? ਨਿਰਾਨਗੀਨਾ।
- ਚੋਪੜਾ : ਖੈਰ, ਸਾਖਤ ਅੱਛੀ ਏ। ਮਾਲਕ ਮਕਾਨ ਕੌਣ ਏ?
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਇਸ ਬੇਵਾ ਅੰਰਤ ਦਾ ਏ।
- ਚੋਪੜਾ : ਕੀ ਨਾਂ ਸੀ ਇਹਦੇ ਖਾਵੰਦ ਦਾ?
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਉਹਦਾ ਨਾ? ..... ਜੀ ਉਹਦਾ ਨਾਂ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਮੇਰੇ ਵਾਕਫ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਏਗਾ। ..... ਵੈਸੇ ਤੁਸੀਂ ਬੇਫ਼ਿਕਰ ਰਹੋ ਝਗੜੇ ਵਾਲਾ ਸੌਦਾ ਨਹੀਂ। ਮਕਾਨ ਜਰ ਖਰੀਦ ਹੈ ਤੇ ਇੱਕੋ ਨਾਬਾਲਗ ਮੁੰਡਾ ਏ, ਮਾਂ ਉਹਦੀ ਗਾਰਡੀਅਨ ਏ।
- ਚੋਪੜਾ : ਫੇਰ ਹੁਣ ਕਿੰਨੇ ਤੋਂ ਸੌਦਾ ਮੁੱਕੇਗਾ? ਪੰਜਤਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਲੈਂਦੀ ਏ ਕਿ ਨਹੀਂ?
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਚੋਪੜਾ ਸਾਹਿਬ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਦੇ ਓ। ਚੀਜ਼ ਵੇਖ ਕੇ ਮੁੱਲ ਪਾਓ ਨਾ। ਕਿੱਥੇ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਤੇ ਕਿੱਥੇ ਪੰਜਤਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ। ਉਹ ਤਾਂ ਮੰਨਦੀ ਈ ਨਹੀਂ ਪਰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਸੈਦ ਅਠਤਾਲੀ 'ਤੇ ਕੰਮ ਬਣ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਵੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਲ ਕੀਤਿਆਂ।

- ਚੋਪੜਾ : ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ ! (ਬਾਹਰ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : (ਅੰਦਰ ਅਵਾਜ਼ ਦੇਂਦਾ ਹੈ) ਭੈਣ ਜੀ ! ..... ਸੁਦਰਸ਼ਨ! (ਦੌਵੇਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ)
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ: ਹਾਂ, ਕੀ ਗੱਲ ਬਣੀ ਏ?
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਭੈਣ ਜੀ, ਕੰਮ ਬਣਦਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਜਮਾਨਾ ਬਦਲ ਗਿਆ ਏ। ਹੁਣ ਗਾਹਕ ਪੈਸੇ ਖਰਚਦਾ ਘਬਰਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਛਿਆਲੀ ਤੋਂ ਮੁੱਕੇਗਾ।
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ: ਚੱਲ ਛੱਡ ਭਰਾਵਾ, ਮੈਨੂੰ ਮਕਾਨ ਵੇਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰ ਘੱਟ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
- ਸੁਦਰਸ਼ਨ : ਚੱਲੋ ਛੱਡੋ ਜੀ, ਨਹੀਂ ਕੰਮ ਬਣਦਾ ਤਾਂ ਨਾ ਸਹੀ। ਸੁੱਟ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਾਣਾ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਸੋਚ ਲਉ, ਐਵੇਂ ਗਾਹਕ ਹੱਥੋਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਨਾਲੇ ਇਹ ਮਕਾਨ ਸੇਰਮੁਖਾ ਵੀ ਏ।
- ਸੁਦਰਸ਼ਨ : ਸੇਰਮੁਖਾ ? ਉਹ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਏ?
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਕਾਕਾ, ਜਿਹੜਾ ਮਕਾਨ ਅੱਗੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇ ਪਿੱਛੋਂ ਘੱਟ ਚੌੜਾ ਹੋਵੇ ਉਹਨੂੰ ਸੇਰਮੁਖਾ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ?
- ਸੁਦਰਸ਼ਨ : ਫੇਰ ਸੇਰਮੁਖੇ ਦਾ ਹਰਜ਼ ਕੀ ਏ। ਇਹ ਕਾਹਦਾ ਨੁਕਸ ਹੋਇਆ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਸੇਰਮੁਖਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਸੇਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਂਦਾ ਏ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਈ ਹੁੰਦਾ ਏ।
- ਸੁਦਰਸ਼ਨ : (ਕੁਝ ਡਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਠ) ਝਾਈ, ਬਾਉ ਜੀ ਇੱਥੇ ਈ ਗੁਜ਼ਰੇ ਸਨ ਨਾ?
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਤੁਸੀਂ ਮਕਾਨ ਵੇਚੋ ਜਾਂ ਨਾ ਵੇਚੋ ਤੁਹਾਡੀ ਦੌਲਤ ਏ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਦਲਾਲੀ ਦੇ ਲਾਲਚ ਕਰ ਕੇ ਕਦੀ ਗਲਤ ਰਾਇ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ। ਇਸੇ ਲਈ ਜਿੰਨੇ ਮੇਰੇ ਵਾਕਫ ਦੋਸਤ-ਮਿੱਤਰ ਨੇ, ਪ੍ਰਾਪਟੀ ਦਾ ਸਭ ਕੰਮ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ ਕੇ ਕਰਦੇ ਨੇ।
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ: ਤੇ ਫੇਰ ਤੇਰਾ ਕੀ ਬਿਆਲ ਏ?
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਮੇਰਾ ਬਿਆਲ ਪੁੱਛਦੇ ਓ ਤਾਂ ਇਹੋ ਆਖਾਂਗਾ ਗਾਹਕ ਨਾ ਛੱਡੇ। ਇੱਕ ਤੇ ਮਕਾਨ ਸੱਕੀ ਏ, ਦੂਜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਰੁਪੈ ਦੀ ਲੋੜ ਏ-ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਏ, ਤੀਜਾ ਮਾਰਕੀਟਾਂ ਦਾ ਤੇ ਦਿਨ-ਬਦਿਨ ਭੱਠਾ ਬਹਿੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਮਕਾਨ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਕੀਮਤ ਅੱਜ ਏ ਉਹ ਕੱਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣੀ।
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ: ਪਰ ਮੈਂ ਸੰਤਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਤਾਂ ਕੌਡੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਲਵਾਂਗੀ। ਮਰਜ਼ੀ ਏ

- ਮਕਾਨ ਲਵੇ, ਮਰਜ਼ੀ ਨਾ ਲਵੇ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਚੱਲੋ ਮੈਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਵੇਖਨਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਅੰਦਰ ਜਾਓ, ਚੋਪੜਾ ਸਾਹਿਬ ਆਲੈਣ ਮੈਂ ਗੱਲ ਕਰ ਲੈਣਾਂ। (ਬੂਠੇ ਕੋਲ ਖਲੋ ਕੇ ਅਵਾਜ਼ ਦੇਂਦਾ ਹੈ।) ਚੋਪੜਾ ਸਾਹਿਬ ! ਚੋਪੜਾ ਸਾਹਿਬ ! .... ਅੰਦਰ ਆਉਣਾ। (ਚੋਪੜਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।)
- ਚੋਪੜਾ : ਹਾਂ ਜੀ, ਫਰਮਾਓ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਚੋਪੜਾ ਸਾਹਿਬ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਕੀ ਯਾਦ ਕਰੋਗੇ ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰ ਕੇ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ। ਲਉ ਹੁਣ ਬਿੜਕਣਾ ਨਾ, ਸੰਤਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਕੰਮ ਮੁਕਾ ਦਿਆਂਗਾ।
- ਚੋਪੜਾ : ਨਾ, ਨਾ, ਨਾ। ਮੈਂ ਹਰਗਿਆ ਛਿਆਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਚਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਮਰਜ਼ੀ ਏ ਮਕਾਨ ਦੇਵੇ, ਮਰਜ਼ੀ ਏ ਨਾ ਦੇਵੇ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਵੇਖੋ ਫੇਰ, ਸੁੱਟ ਪਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰੋ। ਇਲਾਕਾ ਤਾਂ ਵੇਖੋ ਕਿਹੜਾ ਏ? ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਂਕ ਦਾ। ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਲੋਕੀ ਨਿੱਕੇ-ਨਿੱਕੇ ਖੂੰਜੇ ਲਈ ਪਏ ਤਰਸਦੇ ਨੇ। ਲੋਕੀ ਕਿੱਥੇ-ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਵਸੇ ਨੇ-ਕੋਈ ਲੋਧੀ ਕਾਲੋਨੀ ਰਹਿੰਦੈ ਤੇ ਕੋਈ ਪਟੇਲ ਨਗਰ, ਕੋਈ ਜਵਾਹਰ ਨਗਰ ਰਹਿੰਦੈ ਤੇ ਕੋਈ ਕਿੰਗਜ਼ਵੇ, ਕੋਈ ਜੰਗ ਪੁਰੇ ਰਹਿੰਦੈ ਤੇ ਕੋਈ ਛਾਉਣੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਏਸ 'ਮਾਤ-ਲੋਕ' ਤੋਂ ਮਾਯੂਸ ਹੋ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜੀਉਂਦੇ ਜੀਅ ਕਈ 'ਇੰਦੂ ਲੋਕ', 'ਚੰਦਰ ਲੋਕ', 'ਦੇਵ ਨਗਰ' ਤੇ 'ਸਵਰਗ ਪੁਰੀਆਂ' ਨੂੰ ਜਾ ਅਬਾਦ ਕੀਤਾ ਏ।
- ਚੋਪੜਾ : ਯਾਨੀ ਕਿ ਜੀਉਂਦੇ ਜੀਅ 'ਸਵਰਗ ਵਾਸੀ' ਅਖਵਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਗਏ ਨੇ। (ਦੋਵੇਂ ਹੱਸਦੇ ਹਨ)
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਬਿਲਕੁਲ, ਬਿਲਕੁਲ ! ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਆਪ ਸਿਆਣੇ ਓ ਚੋਪੜਾ ਸਾਹਿਬ ! ਦਿੱਲੀ ਤਾਂ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਫੈਲ ਗਈ ਏ ਤੇ ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਹੋਇਆ ਐਨ ਵਿਚਕਾਰ।
- ਚੋਪੜਾ : (ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਵੇਖਦਾ ਹੋਇਆ ਅਚਾਨਕ ਉੱਠਕੇ ਚੁੜਾਈ ਲੰਬਾਈ ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦਾ ਏ) ਵੇਖੋ ਨਾ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ! ਇਸ ਕਮਰੇ ਦਾ ਅਰਜ ਅੱਗੋਂ ਵੱਡਾ ਤੇ ਪਿੱਛੋਂ ਛੋਟਾ ਏ ਨਾ? ਮੇਰਾ ਬਿਆਲ ਏ ਸ਼ੇਰਮੁਖਾ ਮਕਾਨ ਏ। ਮਾਲਕ ਮਕਾਨ ਇੱਥੇ ਹੀ ਮੋਇਆ ਸੀ ਨਾ?
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਪਰ ਇਹਨੂੰ ਸ਼ੇਰਮੁਖਾ ਕਹਿੰਦਾ ਕੌਣ ਏ। ਇਹ ਮਕਾਨ ਤਾਂ ਗਉਮੁਖਾ ਏ।

- ਇਹਦਾ ਅਸਲੀ ਰਸਤਾ ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਏ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਢੇਰ ਈ ਵਹਿਮੀ
ਓ ਤਾਂ ਇਹ ਰਸਤਾ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਤੇ ਉੱਧਰਲਾ ਖੋਲ੍ਹ ਲੈਣਾ।
- ਚੋਪੜਾ : ਤਾਂ ਇਸ ਮਕਾਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦੂਪਾਸੜ ਹੈ?
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਲੋਕ ਤਾਂ ਸਗੋਂ ਇਹੋ-ਜਿਹਾ ਮਕਾਨ ਲੱਭਦੇ ਨੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪਾਸਿਆਂ
ਤੋਂ ਹਵਾ ਤੇ ਧੂੱਪ ਆ ਸਕੇ। ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਨਵੇਂ ਸਟਾਈਲ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ
ਮਕਾਨ ਵੇਖੋ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਖਾਲੀ ਹੋਣਗੇ।
- ਚੋਪੜਾ : ਫਿਰ ਵੀ ਮਕਾਨ ਦਾ ਸਹੀ ਰਸਤਾ ਇਹੋ ਸੁਮਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ ਜੋ
ਕਾਫ਼ੀ ਅਗਸੇ ਤੋਂ ਚਾਲੂ ਏ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਚੋਪੜਾ ਸਾਹਿਬ ਐਵੇਂ ਫਜ਼ੂਲ ਵਹਿਮਾਂ ਦੇ ਮਗਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀਦਾ। ਹਰ
ਇੱਕ ਗੱਲ ਦੀ ਤਹਿ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਏ। ਗਊਮੁਖਾ ਤੇ ਸੇਰਮੁਖਾ
ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਸੁਣ ਲਿਆ, ਏਨਾ ਵੀ ਪਤਾ ਜੇ ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਕੀ ਏ?
- ਚੋਪੜਾ : ਕੀ ਮਤਲਬ ਏ?
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਜੇ ਮਕਾਨ ਗਊਮੁਖਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੱਥਾ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਕਾਨ
ਦਾ ਪਰਦਾ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਏ, ਲੰਘਦੇ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ
ਅੰਦਰ ਬਹੁਤੀ ਝਾਤੀ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਦੁਕਾਨ ਸੇਰਮੁਖੀ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ
ਜਾਂਦੀ ਏ ਤਾਂ ਕਿ ਮੱਥਾ ਚੌੜਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਸਜਾਵਟ ਵਧੇ। ਹੋਰ
ਵਿੱਚੋਂ ਗੱਲ ਕੀ ਏ। ਸੇਰਮੁਖਾ ਕਿਤੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾ ਲੈਂਦਾ ਤੇ
ਗਊਮੁਖੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਤੇ ਦੂੰਧ ਦੇ ਚਸ਼ਮੇ ਨਹੀਂ ਛੁੱਟ ਨਿਕਲੁਦੇ।
- ਚੋਪੜਾ : (ਹੱਸਦਾ ਹੋਇਆ) ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੁਹਾਡਾ ਮਤਲਬ ਏ ਸੇਰਮੁਖੇ ਵੱਲ ਹੱਠੀ
ਕਰ ਲਈਏ ਤੇ ਗਊਮੁਖੇ ਵੱਲ ਘਰ ਬਣਾ ਲਈਏ। (ਏਵੇਂ ਹੱਸਦੇ ਹਨ।)
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਤੁਸਾਂ ਐਡੇ ਲੰਮੇ-ਚੌੜੇ ਵਹਿਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈ
ਕੇ ਲੈਣਾ ਕੀ ਏ। ਅੰਬ ਖਾਣੇ ਜੇ ਕਿ ਪੇੜ ਗਿਣਨੇ ਜੇ? ਤੁਸੀਂ ਮਸਤ ਰਹੋ,
ਦੋ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ, ਕੁਝ ਖਟ ਈ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਚੋਪੜਾ : ਅੱਛਾ ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਰਜ਼ੀ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਫੇਰ ਸੰਤਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਤੇ ਮੁਕਾ ਦਿਆਂ?
- ਚੋਪੜਾ : ਨਹੀਂ ਛਿਆਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਬਈ ਵਾਹ, ਪੈਂਚਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸਿਰ ਮੱਥੇ 'ਤੇ, ਪਰਨਾਲਾ ਉੱਥੇ ਦਾ
ਉੱਥੇ। ..... ਕੁਛ ਵਧਣਾ ਪਏਗਾ, ਐਵੇਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ। ਸਾਢੇ
ਛਿਆਲੀ ਕਹਿ ਦਿਆਂ? ਫੇਰ ਉਹ ਜਾਣੇ ਤੇ ਉਹਦਾ ਕੰਮ।
- ਚੋਪੜਾ : ਫੇਰ ਮੈਂ ਸਾਢੇ ਛਿਆਲੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪੈਸਾ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਜੇ ਦੇਣਾ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਤੁਸੀਂ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ ਤੇ ਹੁਣ ਰੁਪਿਆਂ ਦੀ ਝਲਕਾਰ ਦੱਸੋ। (ਉੱਚੀ)

- ਸੁਦਰਸਨ ..... ਸੁਦਰਸਨ..... ਭੈਣ ਜੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਭੇਜੀਂ।
 (ਦੋਵੇਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ)
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ: ਦੱਸ ਭਰਾਵਾ ਕੀ ਗੱਲ ਏ?
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਬੈਠੋ ਭੈਣ ਜੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਆਨਾ ਦੁਆ ਦਿਆਂ। ਚੋਪੜਾ ਸਾਹਿਬ ਕੱਢੋ ਸੌਂ
 ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੋਟ।
- ਚੋਪੜਾ : (ਬਟੂਆ ਕੱਢ ਕੇ ਨੋਟ ਦੇਂਦਾ ਹੈ) ਲਉ ਜੀ ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : (ਰੁਪਏ ਦੇਂਦਾ ਹੋਇਆ) ਲਓ ਭੈਣ ਜੀ ਇੱਕ ਸੌ ਰੁਪਿਆ ਤੇ ਸਾਡੇ
 ਛਿਆਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਤੇ ਗੱਲ ਪੱਕੀ ਹੋ ਗਈ।
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ: (ਨੋਟ ਪਰੇ ਪੱਕਦੀ ਹੋਈ) ਨਾ, ਨਾ, ਨਾ। ਭਰਾਵਾ ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ
 ਈ ਕਹਿ ਚੁੱਕੀ ਅਂ, ਮੈਂ ਸੰਤਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕੌਡੀ ਘੱਟ ਲੈਣ ਨੂੰ
 ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਭੈਣ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਰੁਪਏ ਤਾਂ ਫੜੋ।
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ: ਨਹੀਂ ਭਰਾਵਾ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਘੱਟ ਲੈਣਾ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਭੈਣ ਜੀ ਦੇਖੋ, ਰੁਪਏ ਘਰ ਆਏ ਨਹੀਂ ਮੌਜੀਦੇ, ਲੱਛਮੀ ਜੇ ਲੱਛਮੀ।
 ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀ ਏ। ਸੋਚ ਲਓ।
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ: ਕਿਉਂ ਸੁਦਰਸਨ ਕੀ ਸਲਾਹ ਏ?
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਉਹਨੇ ਵਿਚਾਰੇ ਨੇ ਕੀ ਆਖਣੈ। ਅੱਜ ਸ਼ਾਮੀ ਚੱਲ ਕੇ ਵਸੀਕਾ ਨਵੀਸ ਦੀ
 ਹੱਟੀ ਅੱਜਾ ਲਿਖ ਲਓ ਤੇ ਪੂਰਾ ਬਿਆਨ ਲੈ ਲਓ।
- ਚੋਪੜਾ : ਹਾਂ, ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਕਤ ਮਰਜ਼ੀ ਹੋਵੇ ਲਿਖ-ਲਿਖਾ ਕਰ ਲਓ?
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਔਰ ਚੋਪੜਾ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਵੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕਰਨੀ।
 ਅੱਧੀ ਦਲਾਲੀ ਮੈਨੂੰ ਹੁਣੇ ਦੇ ਦੇਣੀ। ਘਰ ਰਸਦ-ਪਾਣੀ ਮੁੱਕਾ ਹੋਇਆ
 ਸੀ, ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਚੋਪੜਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕੰਮ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿਆਂ ਤਾਂ ਹੀ
 ਠੀਕ ਏ।
- ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਈ: ਤੂੰ ਵੀ ਭਰਾਵਾ, ਡਾਢਾ ਨਿਕਲਿਐਂ। ਤੇਰਾ ਤਾਂ ਉਹ ਹਾਲ ਏ ਅਖੇ
 ਫਿਰ ਨੀ ਬੇਬੇ ਫਿਰ, ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਤੇ ਕਾਠ ਦਾ ਸਿਰ। ਫੇਰੇ ਮਾਰ-
 ਮਾਰ ਕੇ, ਗੱਲਾਂ ਕਰ-ਕਰ ਕੇ, ਆਖਰ ਮੇਰਾ ਮਕਾਨ ਵੇਚ ਕੇ ਛੱਡਿਆ
 ਈ।
- ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ : ਇਹ ਤਾਂ ਭੈਣ ਜੀ, ਸਾਡਾ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਇਆ। ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਹਰੂਮਤ
 ਗਰਮੀ ਦੀ, ਹੱਟੀ ਨਰਮੀ ਦੀ ਤੇ ਦਲਾਲੀ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਦੀ।
- (ਸਾਰੇ ਹੱਸਦੇ ਨੇ।)
 (ਪਰਦਾ)